

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. **În străinătate** Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Neputința sociologiei. — Cecul. — Banca L. Berkovitz & Co., a încetat plățile. — *Cronica*: Sindicatul băneilor mari. Daloarea capitalului animal în România. Cursul valorilor la Bueurești.

Neputința sociologiei.

Științele exacte au permis omului să se orienteze în cadrul unor anumite limite și orizonturi nu numai asupra prezentului, ci chiar să poată trage concluzii și pentru viitor. Astfel, că să nu amintim decât de diferite calendare și cărți de profesire asupra vremii, era un timp când acestea abundau într-o măsură disproporționată față de celelalte domenii de preocupări.

Știința matematică are de sigur o origină veche, poate chiar străveche. Ea nu este o descoperire de senzațional a unui singur muritor, ci o acumulare de fapte, observațiuni și mai cu seamă cercetări de milenii întregi. Dar era natural ca observațiunile să plece dela fenomenele naturale. Natura prin forțele sale a impresionat pe om în mod deosebit și l-a făcut să caute dacă nu să supună complet aceste forțe, cel puțin să le dirijeze în folosul său în anumite condițiuni și deci măcar în parte să le facă inofensive, sau chiar utile. Și nu se poate spune că omul n'a reușit. Din contră câte opere de artă și tehnică nu împodobesc ținuturile aride de altădată. Din moment ce omul capabil de muncă și gândire a găsit un orizont în care să acționeze, el nu s'a lăsat până ce în luptă cu natura, nu i-a găsit acesteia zăgazurile cuvenite.

Omul a reușit deci în parte în luptă cu natura. Ar fi însă o eroare să afirmăm că el a putut supune toate forțele naturii. A mers însă până la o limită destul de avansată care i-a permis în anumite împrejurări să scenteze și viitorul. Dar încă multe probleme au rămas neabordate și cu atât mai puțin rezolvate. Și e curios, dar este adevărat, cu cât orizontul cercetărilor se lărgeste, cu atât o concluzie generală devine tot mai greu de formulat. Insuși Einstein acest savant al veacului curent, a ajuns cu teoriile sale până la un loc rezolvând cu succes unele cari păreau până la el nerezolvabile, dar s'a oprit și el într'un punct. Ce este dincolo nu se poate spune; se fac doar supoziții. E adevărat că însuși supoziția poate fi odată verificată și adoptată. Chiar savantul menționat a verificat și adoptat multe supoziții ale altor înaintași de ai săi.

Folosind probabil aceleași metode ca și în studiarea fenomenelor naturale, omul a fost tentat mai nou să cerceteze și alte domenii, cari ies din cadrul propriu zis al științelor exacte. E adevărat că la început tot ce exista ca problemă spirituală intra în vastul cadru al filozofiei. Dar pe măsură ce omul a pătruns în mod mai intim în disecarea preocupărilor spirituale, rând pe rând filozofia a pierdut din întinderea sa nemărginită. Fiecare din aceste preocupări a devenit apoi o disciplină independentă, filozofia rămânând doar ca un îndrumător general al domeniilor de cercetări ce s'au rupt din ea.¹⁾ O schemă de felul cum s'au desvoltat disciplinile științifice una din alta a fost următoarea: matematica,

¹⁾ Vezi Ioan Petrovici: Studii istorico-filozofice, pag. 8.

astronomia, fizica, chimia, biologia, sociologia și în fine morala, toate având la baza lor logica.²⁾

Între acestea mai sunt apoi unele trepte intermediare ca: între mecanică și astronomie, mecanica cerească, între astronomie și fizică, mecanica fizică, între chimie și biologie, chimia organică și chimia biologică, iar între biologie și sociologie, psihologia. Această schemă a înlănțuirii disciplinelor poate să fie justă sau injustă. Ea pleacă precum se știe dela formulările lui A. Comte. În orice caz admitând-o, se vede că cu cât ne depărtăm mai mult de mecanică, cu atât științele devin tot mai puțin concrete, tot mai puțin formulabile în legi generale, așa precum s'a dezvoltat baza calculului matematic.

Poate tocmai considerând științele încadrate în aceleași considerente de demonstrațiune, oamenii au abordat cu aceleași metode, domeniul sociologiei. Tentativi de sigur de unele descoperiri astronomice făcute numai prin calcul și dela masa de lucru (planetele găsite în vârful creioanelor) oamenii de știință au căutat să pună aceleași norme de studiu și în sociologie. De aceea a plecat de sigur și Haret la studiul mecanicii sociale, căutând să pună și această natură de probleme în relațiuni matematice. Încercarea a dat evident greș, pentru că s'a pornit pe o bază vicioasă. Matematica în domeniul său și cu bazele pe cari singură și le-a dezvoltat, putea evident să meargă înarmată cu ele și pentru a preîntâmpina viitorul. (Și totuși câte fenomene naturale, sunt și astăzi imposibil de pus în ecuație). Dar sociologia se deosebește radical de matematici. Ea ca și economia politică, este studiul faptelor și al existenței. Și din fenomenele economice sau sociale, cu greu se pot trage concluzii pentru un viitor îndepărtat. Regularitatea fenomenelor naturale nu se mai regăsește în perândarea evenimentelor sociale sau economice. Oricâte metode și supoziii s'ar fi făcut în acest domeniu arid de toți cercetătorii cari au căutat să pună la îndemâna tuturor mersul viitor al societății, nici una n'a fost în stare să găsiască legea de continuitate generală între fe-

nomene, așa cum matematica a găsit de exemplu în mersul astrelor.

Domeniul faptelor sociale iese deci din cadrul calculelor. De altfel dacă încă în matematică și discuția asupra metodelor se poate încă pune, cum ar putea sociologia să inaugureze sisteme de largă și unică interpretare, când știut este că încă persistă atâtea puncte diferite de vedere, chiar în cercetarea materialului intim însuși? Nu vorbim de metodele de cercetare propriu zise, inductive, deductive, a concordanței, etc. etc., ci rămânem numai la latura mai generală a problemei, la felul interpretării fenomenelor. Orice om făcând parte dintr'un curent de gândire: burghez, marxist, nihilist etc., își are felul său propriu de a vedea lucrurile. De aceea nu există lucrare sociologică care să nu dea ocazie la discuții contradictorii. De aceea nu există fenomen social, care să nu poată fi interpretat din diverse puncte de vedere. Argumentele decisive sunt greu de adus. Subzistă aceeași greutate în această privință ca și în discuția unei teme de război, executată în manevră. Faptul însuși este acela care decide.

Pe urmă nu-i mai puțin adevărat că studiul fenomenelor sociale, pretinde o bogăție extraordinară de cunoștințe. O cultură profundă și de vaste domenii, trebuie să dubleze calitățile celelalte ale cercetătorului în acest domeniu. Pentru că sunt atât de numeroși factorii cari influențează societatea: mediul geografic, fizic, uman, biologic, etc. Iar pentru a putea trage o concluzie de o importanță cât de mică, cât trebuie să urmărească cercetătorul fenomenul, în trecutul societății? Pentru a ne ilustra spusese noastre iată să luăm un exemplu. Dl Zeletin, sociolog român de marcă, a căutat să tragă unele concluzii într'o lucrare a sa, asupra nașterii și dezvoltării burgheziei românești³⁾ Nici n'a apucat bine să publice lucrarea și alți doi sociologi, unul încadrat în aceeași disciplină de gândire, cea capitalistă, dl Zane dela Universitatea din Iași, iar al doilea încadrat în disciplina marxistă, dl Șerban Doinea a combătut fiecare din punctul său de vedere, lucrarea menționată.⁴⁾ Cititorul va

³⁾ Nașterea burgheziei românești.

⁴⁾ Dezi Șerban Doinea: Marxism oligarhic.

²⁾ Vezi I. Suchianu: Manual de sociologie, pag. 13.

rămânea deci, cu toate eforturile lui complet desorientat în acest domeniu. Și acesta este numai un exemplu din câte se pot aduce și numai din sociologia românească, care se știe până acuma, este atât de săracă. Ce divergențe multiple și profunde rămân în vigoare în restul acestui studiu. Care ar putea fi deci concluzia cea adevărată? Stadiul actual al sociologiei încă nu ne permite să ne pronunțăm. Verificarea reală ar fi singura soluție de completă probă, iar această verificare trebuie așteptată.

Ne așteptăm deci ea părăsind sociologia românească și intrând în partea generală a ei, terenul va fi cu atât mai fără puncte de sprijin, cu cât orizontul se mărește într-o proporție uriașă. Iată doar numai cele două curente mai puternice: capitalismul și socialismul cari își dispută de multă vreme metodele de interpretare, cu o acerbitate de dușmani ce stau față în față înțeleștați în aprigă luptă. Și de unde fiecare caută să domine singur evenimentele, societatea pare că are milă de eforturile lor și le combină într-o armonie pentruca să nu supere pe nici unul. Câștigul celui de al treilea, când doi se ceartă.

Sociologia este deci imposibilă de comprimat în formule. E adevărat că diferite fenomene componente, pot fi urmărite în voie din trecut până în prezent și pot fi puse în anumite relațiuni cari să îngăduie o privire probabilă și asupra viitorului. Dar fenomenele componente urmărite izolat nu pot fi suprapuse în complexul lor pentruca fiecare să-și aibă propria-i conduită și efectul propriu izolat. Suprapuse fenomenele în cadrul social ele se influențează reciproc se grăbesc sau terghibergează unele pe altele, încât rezultatul general nu se mai poate asemăna cu suma rezultatelor parțiale. De aceea eforturile omenești de a încadra fenomenele sociale în legi dinainte precizate, nu s'au putut cu nimic valorifica până acuma; rezultatele în orice caz nu pot fi scontate.

Cauza principală în această privință o formează faptul, că fenomenul social e influențat și condus în mare proporție, nu atât de partea sa fizică sau mecanică, cât mai cu seamă de cea psihică. Un fenomen izolat nu e socie-

tatea însăși care are o ființă colectivă definită.⁵⁾ Fenomenul psihologic este deci acela care face partea principală în mecanismul social. Dar nu numai atât. Partea psihică este actualmente componența importantă chiar la indivizi în manifestările lor. De aceea până și ocupațiunea fiecăruia tinde astăzi să fie aleasă în acord cu ceea ce psihicul îi comandă.⁶⁾

Fenomenul psihic în manifestările sociale nu este desigur așa de nou precum se crede. Doar și în economia politică unde s'ar părea că în afară de partea fizică a individului nimic nu intervine, psihicul are rolul său bine stabilit. A fost de ajuns să se stabilească tranzacția prin legea ofertei și cererii până ce nu s'a recurs la elementul psihic? Nu. Din contră, pare că chiar în acest simplu fenomen economic, psihicul a căpătat mai mare preponderanță.

A pretinde în aceste condițiuni că sociologia poate să prevadă viitorul și să-l pună în formule, este ceva aberativ. Oricât de mult ajutor a avut sociologia dela statistică, care s'a însărcinat să selecționeze numeric faptele brute și să i le pună acesteia la dispoziție, lucrurile n'au reușit. Și totuși trebuie să recunoaștem că în unele cazuri Statistica însuși vrea să ia locul sociologiei. În „Buletinul institutului economic românesc“ Nr. 3—4 1931.

Dr. D. Iordan cerea să pună anumite date ale vieții românești, sub formă de diagrame reușind să determine anumite particularități ale unor fenomene.⁷⁾ Dar cum am spus și mai sus, din fapte singuratică nu faci evenimente sociale. Așa ca și statistica n'a adus mare lucru în sprijinul sociologiei, cel puțin din punctul de vedere pe care-l urmărim noi. Și nici nu putea să aducă. Căci oare nu sufere și statistica de aceeași meteahnă pe care până acum sociologia nu a depășit-o, că elementul psihic lipsește din contribuția s'a? Dr. profesor Octav Onicescu are tocmă meritul că însușindu-și această particularitate a statisticeii, caută

⁵⁾ Dezi M. Ralea : Introducere în sociologie, pag. 24.

⁶⁾ Dezi studiile întreprinse în această direcție la laboratorul psihotehnic al Universității din Cluj.

⁷⁾ Vezi Buletinul institutului econ. rom. Nr. 3—4 1931: D. Iordan, Ciclurile economice în România.

să aducă o contribuție în rezolvarea problemei.⁸⁾ Și cu toate acestea din noțiunea de posibil și probabil, n'a putut încă nici dsa să păsească la limanul căutat, oricât de laudabile îi sunt sforțările. Introducerea elementului psihic în statistică preocupă de altfel foarte mult cercurile germane cari au un cult deosebit pentru această metodă de cercetare și în mai mare grad pe Americani. Până acuma ne limităm la această inferioară limită de penetrație a statisticii și constatăm că dincolo de cazurile sale — posibile și probabile — nimic nu putem preciza.

Dar lucrurile nu se opresc aici. Fenomenele sociale se înlănțuiesc, influențate fiind nu numai de simplul mecanism al trecerii timpului, ci și de accelerarea care intervine prin aceasta. Progresul omenească nu s'a făcut permanent în același tempo. În special de când mașinismul s'a interpus peste vechile epoci economice, schimbările au primit un impuls de accelerare permanentă. Ce să mai vorbim de anumite evenimente, cari întrerup brusc tempo-ul curent sau produc discontinuități vădite? Ca reprezentare grafică am putea deci spune, că evoluțiunea timpurilor se face după o curbă geometrică exponențială, așa cum se face de exemplu creșterea unui capital sub acumularea dobânzii compuse. Socotind o sumă depusă cu 12%, ea în cca 6 ani se dublează, în următorii șase se quadruplează, în alți șase se face de 16 ori mai mare, etc. Cam același lucru s'ar întâmpla și în sociologie. Dar de unde reprezentarea geometrică ideală poate să conceapă creșterea curbei la infinit, fenomenul sociologic se mai oprește, stagnează, iar accelerează, regresează poate și e imposibil ca el să fie geometric pus în relațiuni matematice.

Străduințele omenești au căutat evident în această privință permanent, o ieșire. Unii sociologi au găsit că fenomenele se repetă, alții că există epoci distincte în cari totuși relația matematică să aibă un sens și mai cu seamă o verificare. Până astăzi însă nimeni n'a formulat o lege generală a progresului sociologic. Greutatea este de altfel și evidentă. Căci un singur fapt al vieții sociale

⁸⁾ Vezi Arhiva pentru știința și reforma socială, O. Onicescu: Statistica și Sociologia, pag. 498.

și câte condițiuni trebuie să întrunească pentru a fi comparabil cu altul de aceeași categorie. Așa a fost de exemplu, recensământul populației de anul trecut. În broșura scoasă cu aceea ocaziune, s'a desbătut și studiat pe larg problema comparabilității rezultatelor⁹⁾. Iată dar cece trebuie neapărat să existe în compararea fenomenelor sociale: congruența condițiilor fizice. Ori acest lucru e greu de obținut, tocmai dacă ne gândim la diversitatea mijloacelor timpurilor.

De aceea pe drept cuvânt, sociologia s'a împărțit în două fracțiuni distincte: statică,¹⁰⁾ adică aceea care studiază fenomenele din viața societății în modul cum ele s'au deslănțuit constatându-le, și dinamică, adică aceea care caută să tragă și concluzii pentru viitor, tocmai presupunând aceleași condițiuni de mediu și timp. Cum pot fi privite aceste concluzii din punctul de vedere al posibilității lor de realizare, am expus în cele ce am parcurs până acuma. Cece trebuie în special menționat și ca un argument decisiv prin care domeniul sociologic se definește ca un câmp în care mâna omenească are foarte puțin de intervenit, este episodul rusesc. Pentru îndrumarea lui factorii politici au reformat toată viața rusească, au întreprins planuri și regulamente, au împins spre dreapta și spre stânga și totuși rezultatele nu spun nimic despre o nouă formațiune socială, suprapusă celei vechi. Cadrul vechiu se menține și oricâte violențări s'au făcut, coloritul lui străbate printre măsurile de samovolnicie ale guvernanților.

Spunem deci că sociologia rămâne deocamdată în partea sa statică, cea dinamică de acum înainte dacă își va perfecționa metodele.

Așa stând lucrurile, ne face impresia că situația sociologiei între științele pe cari le-am înșirat nu este exact determinată. Pentruca să facem o analogie, invocăm un fenomen de aceeași speță din studiul chimiei. Un învățat rus Mendeljeff a înșirat într'un tablou format pe diferite baze toate elementele din chimie cunoscute până la el. Și înșirându-le pe bazele alese de el, a găsit că în anumite

⁹⁾ Dezi broșura: Recensământul populației din 1920.

¹⁰⁾ Vezi I. Suchianu: Manual de sociologie, pag. 13.

locuri tabloul prezintă o discontinuitate și că numaidecât trebuie să fie un element nedescoperit la mijloc. Și așa a și fost. Pe această bază a descoperit apoi câteva noi elemente.

Poate că așa s'au întâmplat lucrurile și cu științele în genere. Sociologia a fost descoperită mai curând decât anumite alte științe intermediare, fără de cari ea nu poate complect respira. În sensul acesta partea dinamică a ei nu și-a trasat încă metodele și în cadrul acestui înțeles vom găsi valabil însuși titlul acestui articol: nepuțința sociologiei.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Cecul.

Reproducem după excelenta „Revista Generală de Comerț și Contabilitate” din capitală un articol instructiv al dlui Gh. Ianculescu, expert contabil, asupra cecului, ca instrument de schimb în diferitele lui forme.

În relațiunile comerciale și mai ales de bancă întâlnim pas de pas cuvintele: cec, cec ordinar, cec barat, cec de compensațiune, cec circular, cec turistic, traveller's check, cec certificat, cec vizat, cec confirmat, apoi cec postal, cec documentar și cec à liver. Cum vedem o sumedenie de denumiri fără ca chiar și cereurile bancare, înșiși funcționarii de bancă dela noi, să fie totdeauna lămuriți, ce anume reprezintă unul sau celalalt din aceste multe varietăți de cecuri.

Iată, după dl Ianculescu, câteva definițiuni ale cecului:

1. Cecul este un ordin de plată, emis de o persoană ce posedă un depozit de bani la o alta.

2. Este un mijloc prin care cineva poate retrage fondurile lichide ce le are la bancherul sau comerciantul ce deține acele fonduri.

3. Este mobilizarea numerarului pe care o Bancă îl posedă la diferitele ei sedii.

4. Este un instrument de credit circulând în baza unui depozit de numerar, din care va trebui să fie achitat.

5. Este mijlocul de a mobiliza creditul.

6. Este un locșitor timporar de hârtie monede.

Caracterul comun tuturor cecurilor este, că cecul reprezintă un titlu de credit, care, întocmai ca și cambia trebuie să îndeplinească toate condițiunile necesare unei cambii.

Cecul trebuie deci să conțină: locul, data și suma, cuvintele „cec” și „la ordin”, numele trasului ce trebuie să facă plata, numele emitentului, numele beneficiarului. Cecul presupune o proviziune, sau un depozit de numerar la dispoziția emitentului și este întotdeauna plătitibil la vedere.

Diferitele feluri de cecuri sunt următoarele:

Cecul ordinar. Când o persoană voește să retragă personal sau printr'un al treilea, disponibilul său total sau parțial ce-l posedă la o altă persoană, ea va emite un bilet la ordin sau mandat de plată, asupra acesteia din urmă, obligând-o să-l achite la vedere. Este cazul cecului ordinar.

Cecul circular. Când cecul este emis de o Bancă asupra propriului său ghișeu, sau asupra Sucursalelor sale de diferite localități, putând fi prezentat la plată la oricare din ele, atunci cecul poartă numele de circular. Cu alte cuvinte emitentul cecului se obligă *el personal* a onora plata. Este o siguranță mai mare ce inspiră acest fel de cec și din forma lui reese mai clar funcțiunea de monedă ce el o îndeplinește, mai ales când emitentul este o Bancă de primul ordin.

Cecul barat. Când cecul nu poate fi încasat dela tras, decât tot prin intermediul unei Bănci ce face parte din Casa de Compensațiune atunci el este traversat de două bare liniate peste textul său, între cari de obicei este tipărit „& Co.” sau numele bancherului căruia cecul trebuie plătit. În acest caz cecul ia numele de cec barat. Este o inovație engleză, pentru a împedeca fraudele, cecul neputând fi încasat de primul venit.

Cec de compensație. În țările unde circulațiunea cecului este mai intensă, există Casele de Compensațiune (Clearing House) unde bancherii se întrunesc spre a lichida între dânșii, plățile și încassarile ce au făcut unul contra altuia. Diferențele ce rezultă din aceste operațiuni, se lichidează prin cecuri cari iau numele de cecuri de compensațiune, economisind astfel circulațiunea greoaie a numerarului.

Cecul turistic sau de viaj (travellers' checks). Pentru a împiedeca falsificările cecurilor circulare emise de Bănci, s'a admis în practica banchară, utilizarea unei noi forme de cec ale cărui caractere și avantajii sunt următoarele:

1. La ridicarea carnetului de cecuri, beneficiarul semnează fiecare cec în parte în fața Băncii emitente, urmând ca la încasare să mai semneze încă odată în fața Băncii plătoare. Cele două semnături se confruntă cu ocazia plății.

2. Foile carnetului de cecuri poartă sume fixe tipărite ca și la biletele de Bancă de ex., 1000 Lei, 5000 Lei, 10.000 Lei sau altă monedă

Este dela sine înțeles însă că acest fel de cec nu poate fi plătit decât persoanei, ce a semnat pe el la emiterea lui și deci nu este transmisibil decât cel mult unui bancher, ce se află în relații de cont-curent cu banca emitentă.

Trebuie să mai arătăm că acest fel de cecuri nu poate fi emis decât de anumite bănci, autorizate special pentru aceasta.

Cec certificat. Sunt cazuri când un cec, emis de o persoană particulară asupra unei bănci, nu inspiră destulă încredere față de terți.

Pentru a remedia acest desavantaj, s'a introdus (în America mai ales) obiceiul ca aceste cecuri să fie certificate mai întâiu de banca ce le va plăti. Banca aplică viza sa pe aceste cecuri menționând că cecul este bun de plată. Aceste cecuri poartă numele de cecuri certificate.

Cecuri vizate, Cecuri confirmate sunt denumirile cercurilor certificate, introduse în Franța (cec vizat) și în Germania (cec confirmat).

Prin viza pe care cecurile acestea o primesc dela băncile asupra cărora sunt trase, ele capătă certitudinea că vor fi achitate și pot astfel îndeplini mult mai ușor funcțiunea de monedă.

Cecuri poștale. În streinătate publicul face mult uz de cecurile poștale. Serviciul de cecuri poștale este bazat pe un cont-curent poștal.

Administrația Poștelor deschide un cont-curent de cecuri, oricărei persoane sau societăți, ce a obținut aprobarea. Din acel moment titularii pot, prin intermediul poștei, să încasseze prin cecuri, sumele ce au de primit dela clienții lor din toate localitățile din țară.

Sunt mai multe feluri de cecuri poștale: *cecuri nominative* permițând a ridica banii depuși la Poștă, pe propriul cont al emitentului; *Cecuri de Asignație* destinate plăților ce urmează a se face unei terțe persoane; *Cecuri de viriment* întrebuițate atunci când și debitorul și creditorul, au fiecare câte un cont-curent poștal.

Cecul documentar este cecul însoțit de actele de proprietate a unor mărfuri destinate trasului. Aceste cecuri înlocuiesc tratatele documentare și sunt întrebuițate mai ales spre a economisi taxele de timbru aplicate cambililor.

Scopul acestor cecuri este de a subordona plățile cecului, intrarea mărfurilor în posesia destinatarului și să înlesnească vânzătorului mărfurilor, scontarea cecului prin garanția reală ce o dă posesia documentelor.

Cecuri à livrer. Pentru cumpărarea de mărfuri de pe o piață spre a fi trimise în altă localitate din țară sau streinătate, expeditorul mărfurilor frage cecuri à livrer, asupra bancherului aceluia ce va primi marfa. Aceste cecuri sunt scontate pe piața de cumpărare și până când cecurile

vor ajunge să fie prezentate la plată, mărfurile ajung și ele la destinație și furnizează trasului, disponibilitățile (provizionul) necesare plății cecului. Este însă o sancțiune penală foarte mare, pentru aceia ce trag astfel de cecuri și nu au procurat disponibilul lor, în timp util.

Banca L. Berkovitz & Co., a încetat plățile.

Una dintre cele mai mari bănci românești Banca Berkovitz înființată înainte cu 60 de ani, cu un capital de Lei 150 milioane a încheis ghișeurile. Banca Națională într'un comunicat arată că împrejurările financiare externe au provocat insolvența, ea a fost dispusă ca împreună cu celelalte bănci să o salveze însă nu s'a putut face fără garanția personală a proprietarilor băncii. Ca încheiere comunicatul arată că piața financiară a României este calmă.

A doua zi a apărut și comunicatul băncii Berkovitz în care zice, că institutul din cauza evenimentelor mondiale suspendează operațiunile, roagă clienții să fie calmi și-i asigură că vor fi complet achitați. Pe deponenți îi informează că administratorii delegați frații Elly, Adolf și Max Berkovitz garantează angajamentele băncii cu averea lor particulară.

Pe noi ne interesează motivele. Se arată că banca a plasat capitaluri însemnate în marea industrie (petrol, cărbuni etc.), cari prezentau perspectivele sigure unei dezvoltări înfloritoare. Din cauza crizei mondiale generale aceste au devenit neproductive, și chiar devalorizându-le cu totul.

Banca a mai suferit pierderi considerabile în comerțul cu devaloare din cauza instabilității valutei noastre până la stabilizare. Creanțele chirografare și ipotecare nu s'au putut realiza din cauza, imposibilității facerii executărilor silite, din cauza lipsei de numerar și din cauza formalităților multiple de procedură și a legilor de protecțiune ce s'au creiat în ultimul timp pentru debitori. Titlurile de creanțe în valori nu au mai fost luate în considerațiune, deși în toate timpurile creanțele ipotecare au servit ca o siguranță de prim ordin atât pentru creanțe în sine, cât și ca reprezentând un activ real de cea mai serioasă valoare.

Se mai stăruie asupra situației imposibile ce s'a creiat în vremea din urmă — din punctul de vedere al realizării lor — creanțelor agricole, chirografare și ipotecare; asupra atmosferei de panică sub imperiul căreia pacostea insolvenței debitorilor s'a dublat cu înfrigurarea neîncre-

derei creditorilor asmuși a-și ridica depozitele și apoi asupra împrejurării de supremă lovitură produsă prin faptul moratorului german și maghiar.

În petiție se arată că pasivul este de Lei 928.778.956. — complet echilibrat și oferă creditorilor un aranjament de sută la sută plătitibile în trei ani cu o dobândă de 4% pe an și anume: 15% în primul an, 35% în al doilea an și 50% în al treilea an cu dobânzile aferente.

Pentru informarea cetitorilor noștri arătăm următoarele detalii din bilanț:

1. Deși bilanțul însumează la pasiv Lei 928,778.956 și 56%, totuși (dacă se scade capitalul și rezervele adică Lei 170,758.729 și 41%, precum și creanțele garantate cu gajuri, de Lei 108,894.885), urmează că pasivul net e de Lei 649,214.342, 15%.

2. Angajamentele la reescontul de portofolii al Băncii Berkovitz, se cifrează la Lei 102,874.073 la Banca Națională a României și Lei 10,330.000 la Midland Bank Ltd. Londra, și altele.

3. Iar dintre efectele ce formează activul băncii, e de semnalat următoarea specificație: acțiuni de ale Băncii Naționale a României 1702. Blanc 155, Banca Românească 6251, Agricola 2329, „Dorobanțul“ 3451, Generala 2924 etc.

Asupra acestui concordat fiscul încasează frumoasa sumă de Lei 6.493.113.

Se crede că creditorii nu vor fi păgubiți, întrucât guvernul și Banca Națională a promis tot concursul.

D.

CRONICA

Sindicatul băncilor mari. În Capitală a luat ființă Sindicatul marilor bănci, creat de băncile: Banca de Credit Român, Banca Chrisoveloni, Marmarosch, Blank & Co., Banca Moldova și Banca Românească, cu concursul Băncii Naționale a României.

Scopul acestui sindicat este să ofere depozenților dela bănci o garanție solidară, să liniștească astfel piața, alarmată adeseori de sunuri alarmiste și de multeori de reacredință lansate când despre una, când despre alta din bănci.

Actul de constituire s'a semnat și în curând urmează ca Sindicatul să-și înceapă activitatea. Capitalul noii instituțiuni este de Lei 1 miliard, creat în baza unui portofoliu de aceeași valoare deus la Banca Națională.

Vor contribui Banca Românească și Banca de Credit Român cu câte Lei 250 milioane, Banca Blank cu Lei 200 milioane și băncile Chrisoveloni și Moldova cu câte Lei 150 milioane.

Portofoliul acesta este garantat și de Stat printr'o scrisoare de garanție a Ministerului de finanțe către Banca Națională.

Persoanele cari vor face parte din Consiliul de administrație al sindicatului sunt:

Domnii C. Angheliescu, președinte, Victor Băndulescu și I. Boambă ca supleanți din partea Băncii de Credit Român, Săvescu și Crețeanu Banca Românească, Tabacovici și Crăciun Banca Blank, I. Ghica și Silberman Banca Chrisoveloni, Dulberg și Einhorn Banca Moldova.

Noua formațiune este primită cu toată încrederea și simpatia, în toate cercurile din țară și de sigur își va ști împlini chemarea, dat fiind prestigiul și puterea financiară a componentilor și conducătorilor lui.

Uniunea Băncilor din Provincie a înaintat Băncii Naționale un memoriu prin care solțetă ajutorul acesteia.

Banca Națională în ultimul consiliu de direcție întrunit sub preșidenția dlui Guvernator M. Manollescu s'a ocupat de acest memoriu și a aprobat tabloul de secont propus.

Ne bucurăm că factorii indicați au intervenit la timp, încât după o criză bancară de câteva zile, toate băncile și-au reluat activitatea normală și s'a redat publicului alarmat încrederea în bănci.

Valoarea capitalului animal în România este evaluată pentru anul 1928, în o statistică compusă de directorul general al serviciului zootehnic dl Dr. Gh. Ionescu Brăila, la Lei 78 miliarde rotund. Din această sumă reprezintă valoarea vacilor și vițelilor Lei 23¹/₂ miliarde (3¹/₄ milioane capete), a boilor Lei 18⁸ miliarde (1¹/₄ milioane capete); caii, tepele și mânzii 1⁸ milioane capete), Lei 16 miliarde.

Producția animală în 1928 a reprezentat valoarea de Lei 58 miliarde, la care sumă participă producția de lapte cu Lei 19¹/₂ milioane și carnea Lei 12 milioane rotund.

Cursul Valorilor la București

22 August 1931.

EFECTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	70—75
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	65—68
Scris Rurale	5	48 ¹ / ₄ —48 ¹ / ₂
Comuna București	4	42—45
Comuna București	5 ⁰ / ₁₀	56—56 ¹ / ₄
Imprumutul Național 1916	5	64 ¹ / ₄ —64 ¹ / ₂
Imprumutul Unirii 1919	—	61—61 ¹ / ₄
Imprumutul Refacerii 1920	5	61 ⁸ / ₄ —62

Renta împrumutării 1922	5	44 ¹ / ₄ —44 ¹ / ₂
„ 1903 original	5 ⁰ / ₁₀	80—85
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₁₀	70—75
„ Stabilizării 1929		77 ¹ / ₄ —77 ¹ / ₂

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	4350—4375
Marmorosch Blank & Cie ex. cup.	500	640— 650
Românească ex. cup.	500	450— 460
„ pui ex. cup.	500	480— 485
De Scont ex. cup.	500	45— 50
Comerc. Română ex. cup.	500	40— 410
Credit Român ex. cup.	500	480— 500
Vilicola ex. cup.	500	25— 35
Comerț Craiova ex. cup.	500	310— 315
Com. Ital. și Rom.	500	675— 700
Albina Sibiu ex. cup.	500	500— 550
Carpaților	500	340— 350

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	3350—3400
Naționala	500	480— 500
Generala	500	1100—1150
Agricola ex. cup.	500	420— 440
Steaua României	500	1100—1200
Prevederea	200	400—420
Soc. Urania	1000	1450—1600

PETROLIFERE

Steaua Română	500	200— 210
Astra Română optate	500	440— 450
Speranța opt. ex. cup.	500	400— 425
Speranța pui ex. cup.	500	200— 210
Petrol Blok	500	80— 90
Petrolul Rom. opt.	500	70— 80
I. R. D. P. opt.	500	55— 60
Concordia	250	200— 210
Creditul Minier opt. ex. cup.	500	110— 115

DIFERITE SOCIETĂȚI

	Val. nom.	Cursul
Reșița	500	180— 185
C. Tramv. Buc.	500	605— 670
Govora-Călimănești	200	90— 95
Cartea Românească ex. cup.	500	240— 250
Creditul Technic	500	80— 90
Letea opt. ex. cup.	500	225— 235
Clădirea Românească opt. ex. c.	500	290— 300

Mica ex. cup.	500	360— 370
Carpatina	500	260— 280
Credit Industrial ex. cup.	1000	230— 240

MONEDE EFECTIVE

Dolari	172— 172.50
Sterline	820— 825—
Lirete	8.90— 9—
Cor. cehe	5.03— 5.08
Franci francezi	6.68— 6.73
Franci belgieni	23.50— 23.70
Franci elvețieni	33— 33.25
Mărci germane	39.50— 40
Zlofi	18.80— 19—
Șilingi austr.	23.80— 23.90
Pengő	25— 27—
Dinari	2.96— 2.99
Leva	1.21— 1.24
Drachme	2.22— 2.25
Lire otomane	78— 80—
Napoleon	668— 672—

PELIKANOL

Cel mai bun lipiciu în
tuburi, sticle și boreane.

DACIA TRAIANĂ

SIBIU, PIAȚA UNIRII 7.

Telefon Nr. 168.

Registre și imprimate
de calitate livrează
Tipogr.—Comp.—Libr.

DACIA TRAIANĂ

TELEF. 168.

SIBIU

TELEF. 168.